Ч. 200 Середа 7 (19) вересня 1894. Рік IV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в Адміністрациї „Ґазети Львівскої“ і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Більше уваги і більше розуміня!

Нинї минає осьмий день, як наш Наймилостивійше нам пануючий Монарх, погостивши кілька днів в столици нашого краю, виїхав знову до своєї постійної резиденциї. Не будемо тут нагадувати знову того одушевленя, з яким столиця а з нею і цілий край гостили у себе свого Найяснїйшого Пана, анї не важимось підносити того вдоволеня, яким наповнила Найясн. Пана ся гостина. Найлїпшим доказом на то єсть Найвисше письмо відручне, яким Монарх подякував краеви і столици за зроблене Єму приняте, але хочемо тут звернути увагу на ту велику ласкавість Монаршу, яку Найяснїйший Пан перебуваючи у нас в гостині, заявляв нам на кождім Своїм кроцї.

Добротливість нашого Найяснїйшого Пана звістна загально не лиш в нашій цїлій Державі, але й в цїлім сьвітї, а хто хотїв конче видїти докази еї, потребував лиш стояти на улицях міста, котрими переїзджав Найясн. Пан, і дивити ся, як Єго бідні люди засипували всїлякими просьбами, в котрих певно ще лиш один-одинокий видїли спосіб ратунку в своїй потребі. Найяснїйший Пан не лиш сам власноручно відбирав ті просьби, та формально ловив їх у воздусї, щоби они не упали поза кариту, але нераз казав здержувати конї, щоби люди мали час їх віддати, а тогди сипались они вже зі всїх сторін. То лиш один маленький, що так скажемо, приватний доказ добротливости Найясн. Пана. В далеко більшій мірі годить ся звернути увагу на вітцївску печаливість нашого Монарха о добро повірених Єму народів, а коли для кого, то для нас, Русинів, того найбільше потреба.

Ми — скажім то собі таки отверто в очи — якісь дивні люди, дуже вражливі на всякі дрібнички, але для більших важнїйших річий у нас за мало і уваги і розуміня. Нехай відозве ся якийсь бесїдник на вічу, або де на якім комерсї, то буває нераз, що єго бесїда зверне на себе нашу увагу в такій мірі, як би то була не то вже річ первородної ваги, але якась перла краснорічивости. Коли ж то буде якась бесїда політична, то она викликує у нас широку дискусию та всїлякі коментарі. Ми добиваємось дуже часто о то, щоби при важних нагодах не лиш нам самим вільно було про себе заговорити, але й щоби про нас і до нас говорено. Коли же стане ся по нашій волї, ми як раз в найважнїйших хвилях за мало звертаємо на то уваги, за мало маємо розуміня для того. А просимо зважити добре, чи не так стало ся у нас тепер? Найясн. Пан підчас своєї гостини стрічав ся по кілька разів з представителями рускою народу, промавляв по кілька разів з представителями руского народу, промавляв по кілька разів до них, оглядав плоди працї руского народу на Виставі — а чи з'уміли ми, ба, чи ми старали ся оцїнити відповідно слова і труди Монарха. Чи ті, що роблять у нас публичну опінію і так часто люблять покликувати ся на ню, скористали з сеї нагоди і використали еї відповідно? А прецї то сама Корона відзивала ся до репрезентантів руского народу, прецї то труди народу руского оцїняв Той, до котрого нарід руский так часто апелює, яко до Найвисшої інстанциї в справах народних!

Лиш брак уваги, а ще більше брак розуміня як значіня слів Монарших так і свого власного став ся причиною, що гостина Монарша проминула для нас, скажім так — тихенько. А прецї Корона, прецї Найясн. Пан, ушанував і признавав нам при кождій нагоді підчас своєї гостини право самостійности народної, право розвитку народного, ба признав нарід руский яко важний чинник для Корони і держави словами, сказаними підчас принятя депутаций до дра Савчака: „Се добрий і щирий нарід (braves Volk), на котрий Я можу спустити ся“. А хиба-ж, коли Корона спускає ся на якийсь нарід, то не признає єго тим самим важним чинником для себе і держави, чи не признає єму права самостійного розвитку народного? Або коли Монарха тїшить то, що Русини мають свого заступника у Видїлї краєвім, чи не признає тим Русинів яко чинник політичний в краю? Ба, що більше, Найясн. Пан, відповідаючи на промову Впреосьв. Митрополита підчас повитаня в семинариї духовній, обіцяв виразно свою ласку Монаршу, бо сказав: „...будьте пересьвідчені, що в тих змаганях нїколи вам не забракне Моєї помочи і Мого правительства“. Було то може специяльно сказано лиш до репрезентантів духовеньства, але чи може хтось так бути нерозумний, щоби припускав, що Монарх обіцюючи Свою і Свого правительства поміч одній части народу, відмавляв еї другій?

Або пійдім дальше: Найясн. Пан приняв до відомости наші змаганя народні, признав, що ми хочемо розвивати ся яко самостійний нарід; хибаж тим може не признав, що нам потреба средств до того? Найясн. Пан інтересував ся нашим шкільництвом, говорив про ґимназию в Перемишли і обіцяв еї відокремлене. Найясн. Пан майже як би лиш умисно, щоби оглянути і руску Виставу, їздив серед студени і зливного дощу докладно оглядати еї.

---

56)

Матій Сандорф.

(Повість Юлїя Верна).

(Дальше).

Тота Сицилия, то якийсь дивно догідний край для розбишацтва аж до нинїшного дня. Чого бо нема в тій Трінакриї [1]) в обємі сїм сот і двайцяти кільометрів та межи трома вистаючими рогами того трикутника: на північнім всходї пригірок Фаро, на заходї пригірок Марсаля, а на полудневім всходї пригірок Пассеро? Пасма гір, як Пельори і Неброди; окрема купка гір, Етна; ріки, як: Джарелля, Кантара, Плятані; плеса, долини, рівнини, міста, що лежи стоять з собою в якій звязи; місточка, до котрих приступ дуже недогідний; села, що лежать майже на неприступних горах; монастирі в яругах і на убочах гір, наконець криївки, до котрих втечу можна собі завсїгди забезпечити, та множество заток, котрі дають тисячні нагоди до втечі на широке море. Словом, той кусник сицилийскої землї єсть вірною відбиткою цїлої кулї земної, бо на нїй єсть все, з чого складає ся цїла земля: гори, вулькани, долини і рівнини, ріки, потоки, озера і плеса; міста і села, пристанї і порти, заливи, пригірки і роги, підводні скелї та лави. А в тих природних або штучних садибах жиє майже два міліони людий, розкинених на просторі двайцяти і шість тисячів крадратових кільометрів.

Хиба-ж може бути догіднїйше місце для роботи якої ватаги розбишацкої? А хоч тому розбишацтву прийшов вже конець, хоч сицилійскі і калябрийскі [2]) бриґанти [3]), як здаєсь, вже пережили ся, хоч їх вирекла ся бодай найновійша лїтература, хоч наконець кождий то видить, що праця більше хісна приносить, як крадїж — то все-таки порадно для подорожних їздити осторожно по сїм краю, котрий дорогий для Какуса [4]), а котрий Меркур [5]) так щедро поблагословив своєю ласкою.

В послїдних роках взяла ся була жандармерия на Сицилиї добре до тих розбишаків, засїла на кілька таких ватаг і вистріляла богато з них. Так стало ся між иншими і з ватагою Цірона, з котрій було тепер всего лиш трийцять мужа. Отсе й було причиною, що він хотїв скріпити еї чужими людьми, іменно же Мальтанцями. Ціроне знав, що в норах в Мандераджо, де й він був колись як у себе дома, єсть богато бандитів та що їх можна там і сотками набрати. Для того то й Карпена поїхав був до Ля Валлетти, а хоч він не міг там звербувати більше, як дванайцять людий, то за то були они самі добірні.

Нехай то нїкого не дивує, що Іспанець був так послушний Ціронови. Отсе ремесло було єму до вподоби; але що він був боягуз, то при всяких предприємствах, о скілько міг, не висував ся наперед, особливо там, де стріляють. Єму було досить тої дешевої слави, що підготовляв дїло, придумував пляни та ставав за господаря льоканди [6]) в Санта Ґротта, тої страшної нори розбишацкої, що крие ся у першій половинї висоти вулькану.

Розуміє ся, що Сарканий і Ціроне знали з минувшости Карпени все то, що відносило

---

[1]) Стародавні Греки називали Сицилию, задля того що она виглядає як трикутник — Трінакрия.

[2]) Калябриєю називає ся той кінчик Італиї, що лежить против Сицилиї і відділений від неї лиш мессиньским проливом.

[3]) Бріґанти значило первістно: „неспокійні люди“; були то люди, що наймали ся до служби войскової, а покинувши еї, ставали розбишаками.

[4]) Какус був то розбійник, про котрого старо-італійскі казки розказують, що він украв Геркулесови воли, а щоби по слїдах не можна було їх відшукати, тягнув їх за хвости взад і так завів до своєї печери. Але воли стали ревіти в печері і так зрадили Какуса, котрого Геркулес відтак убив.

[5]) Меркур був у Римлян божком купців, але заразом і злодїїв.

[6]) То саме що „господа“.

Чи се все не докази Монаршої ласки для нас? Чи се не важна для нас подія, що Корона для нас прихильна і не забуває про нас? Длячого-ж ті, що, як кажемо, роблять у нас публичну опінію, длячого наші ґазети сих фактів великої ваги не зазначили, длячого їх не піднесли? На се хиба лиш одна відповідь: за мало у нас уваги, за мало розуміня для важних справ. Ми великі люди до малого діла!

Перегляд політичний.

Мінїстер справ заграничних давав вчера в австрийскій Делеґациї поясненя ситуациї полїтичної. Мінїстер сказав, що тридержавний союз має на цїли удержане мира і не в нїм вина, що держави зброять ся. Всяка инша комбінация спонукала би Австрию до зброеня ся. Відносини нашої монархії до Франциї і Росиї суть дуже дружні а володїтелї Австриї і Росиї мають одну цїль — мир і добробит своїх країв. Угода торговельна з Росиєю заключена на 10 лїт скріпила не лиш відносини торговельні але й полїтичні. В Сербії положене не певне, але відносини до Австриї в послїдних часах поправили ся. Щодо Болгариї, то хоч там положене не певне, то все-таки можна сподївати ся, що тамошне правительство не затратить того, що здобула Болгария по тілько трудах. Відносини до Румунії знамениті. Поголоски, будьто би Австрия хотїла анектувати Босну, суть не правдиві. Ґр. Кальнокому ухвалено вотум довіря.

Цар, цариця і оба сини, кн. Николай грецкий і вел. кн. Ольга виїхали з Біловежі до Спали, звідки цїла царска родина має виїхати на кілька неділь до Скерневиць. До Спали поїхав також нїмецкий амбасадор з Петербурга, Вердер, запрошений туди царем.

Правительство хіньске оголосило, що угода Японї з Кореєю не має ніякого значіня, бо єї заключено лиш на силу. — Противники віцекороля Лї-Гунґ-Чанґа донесли хіньскому цїсареви, що зять єго Чанґ-Пайлю, прогнаний в 1884 р. появив ся в Тіентсині. Цїсар казав єго знову вигнати.

Новинки.

Львів дня 18 вересня.

— Іменованя. Заступниками прокуратора державного іменовані: Людвик Гібль, ад'юнкт з Перемишля для Тернополя, і Омелян Осип Штібер, ад'юнкт з Рогатина для Перемишля.

— Є. Е. п. Намістник вернув з Кракова до Львова.

— На виділї медичнім львівского ц. к. Унїверситету отвирає ся з початком року шкільного 1894/5 лише перший рік студий медичних. Вписи зачнуть ся так, як на инших виділах, дня 24 вересня с. р., а буде ними занимати ся п. декан виділу фільозофічного, котрому вис. ц. к. Мінїстерство віроісповідань і просьвіти поручило на тепер аґенду деканату виділу медичного. Ректор ц. к. Унїверситету *Цьвіклиньский.*

— Загальні збори товариства сьв. Ап. Павла відбудуть ся дня 2 і 3 лат. жовтня с. р. Проґрама зборів така: Дня 2 жовтня служба Божа в церкві семинариї духовної о год. 8 рано. О год. 9. отворене зборів; відтак справоздане секретаря, касиера і бібліотекаря. Відчит о. д-ра Бартошевского про читальні народні, декапальні і парохіяльні бібліотеки. Реферат о. Л. Джулиньского про товариство запомогове церков. Пополудни тогож дня о 3. годині: реферат о. А. Тороньского про товариство самопомочи для сьвящеників — і реферат о. К. Селецкого про захоронки служебниць Пр. Д. Мариї. — В середу дня 3. жовтня служба Божа і реферат о. Пл. Филяса „з квестиї социяльної“, відтак вибір виділу і внесеня членів. Сьвященики знайдуть поміщене в семинариї духовній, а котрі би желали, то й харч за мірним винагородженем. Ті же з оо., котрі не суть ще членами Товариства сьв. А. Павла, можуть зголосити ся в члени аж до дня заг. зборів, т. е. до 2. жовтня, 9. год. рано.

— З товариства „Просьвіта“. На 18-ім звичайнім засіданю головного виділу товариства „Просьвіта“ полагоджено між иншими справами адміністрацийними отсї важнійші: 1. Поручено перворядній рускій фірмі лїтоґрафічній п. Андрейчина у Львові виконати народописну карту Руси-України в 1000 примірниках. 2. Принято до відомости, що календар товариства на рік 1895 вже видрукований; формат єго такий, як загалом книжочок „Просьвіти“ (тим вдоволено бажаню загальних зборів), цїна значно нижша, бо лише 35 кр. за примірник, часть інформацийна богата а часть лїтературно-наукова містить твори майже самих галицких письменників. Календар сей гарно ілюстрований буде розсилатись членам яко книжочка за два перші місяці 1895 року. Отже хто вступить в члени Просьвіти в рік 1895, той уже дістане і календар за той рік. 3. Принято до відомости, що книжочка за вересень п. заг. „Лївчицкий пан Крогулець“, оповідане Данила Лепкого, уже надрукована і починає ся розсилати членам, а на слїдуючі місяці ухвалив виділ друкувати простору працю о. Івана Негребецкого „Наука практичного рільництва“ з ілюстрациями. 4. Принято до відомости, що Українцї з Одеси прислали і сего року на збільшене фонду Леонида звиш 50 зр. 5. Кілька рукописий на книжочки „Просьвіти“ розібрали члени виділу до рецензиї. 6. Принято до товариства 45 нових членів. 7. Принято до відомости, що п. Франтішек Ржегорж знов прислав до бібліотеки товариства спору паку ческих книжочок. Виділ ухвалив вислати єму письменно сердечну подяку. 8. Принято до відомости, що американьскі Русини прислали товариству в дарі кілька знимків фотоґрафічних, а іменно американьского Бояна, рускої капелї, одної церкви і поодиноких видатних Русинів. Деякі з сих фотоґрафій увійшли яко ілюстрациї до Календаря на рік 1895-ий.

— На будову руского театру зложив о. Лев Залужний 6 зр. 66 кр., зібраних о. деканом Танчаковским при нагодї посьвяченя церкви в Фирлїєві, в домі о. Дудика.

— Стрийска філїя товариства Просьвіти відбуде свої звичайні загальні збори дня 27 вересня о 5. год. з полудня. На зборах будуть відчити.

— Такса войскова. Небавом має вийти розпорядженє, що ті, котрі доси платили 1 зр. войскової такси, вже дальше не будуть єї платити. Також не громади, а податкові уряди будуть таксн відбирати разом з податками. Буде то і вигіднїйше і для бідних лекше.

— З салї судової. Львівский суд карний розбирає тепер справу Щепана Пйотровского і Пилипа Полохача, обжалованих о убийство і намірене убийство. Було се тому вісїм лїт, як Пйотровский в лїску межи Бялою а Маґеровом заколов на смерть дротом Мартина Вощака, і аж тепер досягнула єго рука справедливости. Той Пйотровский разом з Пилипом Полохачем хотїли убити

ся до справи Андрія Феррата, але Карпена не знав нїчого о тім, що стало ся було в Триєстї. Він уважав то за річ зовсїм певну, що увійшов в звязь з чесними бриґантами, котрі вже від многих лїт займали ся в сицилїйских горах своїм ремеслом.

Цїронови і Карпенї не лучила ся в дорозї нїяка пригода, значить ся, не стрітили ся нїгде анї з одним жандармом, а мусїли они від скал Поліфема аж до Нікольозі зробити добрих вісїм миль італїяньских. Они ішли досить прикрими стежками, почерез поля, засаджені морвами, деревами оливними, помаранчевими і цитриновими, помежи корчами вільшини, корковою дубиною та індийскими фіґами [7]). Нераз переходили через висохлі русла рік, що виглядали з далека, як биті гостинцї, на котрих ще лиш рінь не була добре привалькована. Сицилїєць і Іспанець минули місцевости Сан Джованні і Траместієру, що лежать вже в значній висотї понад уровенем Середземного моря. Около пів до одинайцятої години дійшли до Нікольозі. Єсть то місцевість положена в осередку величезного круга, до котрого від півночи і заходу припирає монпілїєрский вершок вибуховий [8]), відтак вершки Монте Россі і Серра Піццута.

Се місточко має шість церков, один монастир під призванем сьв. Николая з Арени, і дві господи — а то для місточка річ найважнійша. Але Цїроне і Карпена не мали з сими господами нїякого дїла. Господа в Санта Ґротта, до котрої треба їм було іти ще цїлу годину, лежить в найтемнїйшій ярузї поміж вершками гори Етни. Они прийшли туди, заким ще на церквах в Нікольозі вибила дванайцята година о півночи.

В Санта Ґротта нікому ще й на гадку не приходило лягати спати. Всї ще сидїли при вечери, викрикували та сварили ся. Там зібрали ся були люди, котрих звербував Карпена. Найстарший з ватаги, що звав ся Бенїто, був ніби за господаря. Друга часть ватаги, яких сорок гірняків і втікачів, були двайцять миль дальше на захід; они перешукували противположні убоча Етни і мали незадовго зійти ся з тамтими другими. В Санта Ґротта було отже лиш тих дванайцять Мальтанців, що їх звербував Карпена. Межи ними був і Пескадор — або Поент Пескаде, як він звичайно називав ся — котрий і собі разом з другими викрикував та розповідав несотворені річи. Але при тім він і все добре слухав, на все мав око, а навіть і записував собі, щоби не забути, коли щось було важного. Так між иншим не забув він і тої промови, яку виголосив Бенїто до своїх гостий, щоби їх якось трохи втихомирити.

— Мовчіть, ви чорти не Мальтанцї, мовчіть, кажу! Вас певно чути десь аж до Кассони, куди центральний комісар вислав цїлий відділ карабінерів!

Він лиш жартом так грозив, бо Кассоне лежить досить далеко від Санта Ґротта. Але нові товариші думали таки на правду, що їх крики доходять аж до карабінерів, або жандармів сего краю. Перестали отже викрикувати, але за то порали ся тим більше коло фляшок з етнейским вином, котрого наливав їм сам Бенїто витаючи гостий. Всї вже були собі добре підпили, коли отворили ся двері до господи.

— А то хлопцї як-раз! — відозвав ся Цїроне, увійшовши до господи. — Видко, що з Карпени щаслива рука; та бо й Бенїто знає свою службу.

— Бо то они, бачите, мало не погинули, так їм хотїло ся пити — відозвав ся на то Бенїто.

— А ти знаєш, що то найпоганїйша смерть від спраги, то й не дав їм загибати. Красно! Нехай-же тепер лягають спати. Завтра придивимо ся їм близше.

— Чому аж завтра? — відозвав ся один з рекрутів.

— Бо ви занадто пяні, та не зрозумієте і не схочете послухати — відповів Цїроне.

— Пяні!.. Пяні!... Може длятого, що ми тут випили кілька фляшок вашого красного вина? Ба, ми звикли на джін та віскей [9]) шинків в Мандераджо!

— А то що за чоловік? — спитав Цїроне.

— То той малий Пескадор! — відповів Карпена.

— А то що за чоловік? — спитав Пескадор і собі, показуючи на Сицилїйця.

— То Цїроне! — відповів єму Іспанець.

Цїроне споглядав з цікавостию на молодого розбишака, котрого Карпена так дуже перед ним вихвалював, а котрий єму тепер так сьміло представив ся. Він і сам тепер признавав, що Пескадор виглядає з лиця на відважного а заразом і на інтелїґентного чоловіка, бо кивнув головою нїби потакуючи собі, а відтак обернув ся до Пескадора і спитав:

— А чи ти тілько випив, що й другі?

— Ще більше, як другі.

---

[7]) Рід кактуса, котрого овочі, звані „індийскими фіґами“ можна їсти.

[8]) Гора Етна має богато вершків, з котрих бухає лява або бодай дим виходить, а найважнїйші з них вершки Монте Россі.

[9]) Джін (gin) горівка анґлїйска, а віскей (whisky) горівка американьска.

також Андруха Полохача, Пилипового брата, але їм то не вдало ся. Нинї засуджено обох виновників.

— **Загадочна справа.** Панна Анеля Й., учителька в Чертежа, переплывала через Сьвічу у Володимирцях під Журавном, впала в воду і втопила ся. Так оповідав візник. Тїла нещасної ще доси не найшли; отже люди підозрівають, що може та учителька і не померла такою смертию... Замість здогадувати ся, треба ждати на слїдство властий.

— **60.000 зр.** виносить головна виграна львівскої льотериї виставової. Звертаємо увагу наших поважаних читачів на се, що тягнене відбуде ся вже 27 вересня.

Господарство промисл і торговля

— Гуцульска Спілка промислова в Коломиї (в каменици п. Штенцля коло аптики а напротив ратуша) достарчає на осїнну і зимову пору слїдуючі важні для господарів предмети: 1) Коловоротки до пряджения, конструкциї чеської, випробовані перед висилкою, а іменно: на складі по 2 зр. 50 кр., а з доставою до стациї зелїзничої в Коломиї по 2 зр. 70 кр. Коловоротки висилають ся лише зелїзницею. 2) Берда (бляти) ткацкі, сталеві і мосяжні, всїляких розмірів. При замовленю треба подати для уникнення непорозумінь число трощей, широкість берда в сьвітлости і висоту (шторц) в центиметрах. Звичайний шторц виносить $7^{1}/_{2}$ цм.) Виконане замовлень тревае 4 тижднї. — 3) Начиня (нити) ткацкі з очками нитяними, дротяними і бляшаними, а то сталевими і мосяжними. При замовленях треба подати широкість берда і число в нім трощей. Начинє розуміє ся завше чотирошахтове. Виконане 4 тижднї. Окрім того удержує товариство на складі киптарі, вироби ткацкі, мосяжні, гуцульскі сницерскі річи і инші деревляні вироби. До товариства вступати можна за уплатою 5 зр. на уділ і 50 кр. вписового на фонд резервовий.

— Вино з ожин яко лік. У нас в декотрих сторонах єсть досить богато ожин, але люди наші мало з них роблять ужитку. Звичайно лиш дїти „ходять на ожини" а деколи хтось назбирає їх тілько, що горнятко або коробку понесе на торг до міста. Але й тут мало їх хто купує, бо мало хто знає їм цїну. Требаж знати, що ожини дають прекрасні і дуже смачні конфитури, але при смаженю їх треба ще додати дрібку ванїлї. Важнїйша однакож і для наших сїльских господарів пожиточна річ знати, що вино з ожин єсть добрим ліком на кашель, на катар легких і дихавицю (астму). Пастор Левендекер в Ганновернщинї (Нїмеччина) каже так: В горах Айфель росте богато ожин і я робив собі з них вино. Прийшла інфлюенца (смотолока) і я пив єго гріте з жовтим ледоватим цукром, а кашель ставав ся зараз лекший і відходила флєґма; прийшли поти а перестуда значно зменшила ся і я спав добре. До кількох днів очистились легкі від флєґми і я подужав. Тим способом вилїчив я многих людий від інфлюенци. Вино ожинове єсть добрим сильно гонячим поти средством. Єго пе ся тепле з цукром. На катар легких і на кашель треба єго пити таки добре горяче з цукром. Зараз за першим разом кашель стає лекший і відходить флєґма а недужий спить добре по тім винї. Вино то робить ся в той спосіб, що бере ся н. пр. 5 кільо ожин, дає ся їх до великої бутлї і насипає ся на них півтора кільо цукру; бутлю завязує ся відтак папером, в котрім робить ся відтак дірки шпилькою, і ставить ся на сухім і теплім місци. Ожини пустять відтак сок з себе, котрий, коли добре вировить ся, дасть до 8 літрів красного, ясночервоного вина, котре буде дрібку терпкаве. Хто хоче мати солодше вино, мусить додати троха більше цукру. Заким ще ожини добре пустять сок, треба було раз або два рази на день потрясати, щоби они добре перемішали ся з цукром. Др. Перс в своїй книжці „Вина овочеві" радить робити вино з ожин в той спосіб, щоби на 10 літрів вина брати 9 до 12 фунтів ожин а 3 до 4 і пів фунта цукру та додавати тілько води, кілько потреба, щоби було 10 літрів вина.

— Торговля хреном. Як смакують ковбаски з хреном, то з нас кождий знає; але мало хто у нас знає, як великі гроші можна зарабляти хреном. У нас хоч би й у Львові можна видїти лиш, як деколи який господар з села винесе одну, дві вязанки хрену на торг до міста, а вже у Відни можна в осени дуже часто побачити, як привозять з села цїлі величезні вози драбинасті хрену. В Нїмеччинї же живуть цїлі села з того, що продають хрін, котрий садять умисно цїлими ланами. В Нїмеччинї торгують селяни хреном найбільше коло міст: Ерлянґен, Нірнберґ, Вірцбурґ, Ганновер, Гамбурґ і т. д. З морґа збирають там до 8000 куснїв хрену і продають 100 куснів середної доброту по 6 до 8 марок (3 зр. 60 кр. до 4 зр. 80 кр.). Коло Ерлянґен має господа за хрін з одного гектара 5000 марок (3000 зр.) доходу. Але найбільші торги на хрін відбувають ся в пруским містї Лїбенав (Lübbenau) на полудни від Берлина, куди в осени з'їздять ся купцї з Саксониї, Бавариї і Чех. В 1883 р. вислано з відтам до згаданих країв одного дня 37 ваґонів, або 7000 сотнарів хрену, а в 1890 р. продано там 40.000 кіп або около 15.000 сотнарів за 160.000 марок або 96.000 зр. А у нас, яку вартість має хрін для господаря на селї?

— Як лїчити конї від кольки? Занедужавшого на кольку коня нехай натирає двох людий віхтями з сїна, умоченими в студеній водї, а відтак викрученими, з обох боків від хребта аж попід черево яких чотири або пять мінут, а відтак знов дві мінути соломою на сухо. Опісля треба вкрити коня подвійно зложеними дергами від голови аж до хвоста; особливо же добре треба вкрити черево. Кінь зачинає тогди потити ся і хоче пити, а тогди треба єму давати тілько води кілько хоче. Коли колька ще не устала, то за пів години або за годину здоймає ся дерги і натирає ся єго знов так само, але ще сильнїйше і ще студенїйшою водою.

Телєґрами.

Будапешт 18 вересня. Цїла подорож Монарха як і в'їзд до Баляшадярмат виглядала як похід тріюмфальний. В будинку комітату повитали Монарха князь Примас Вашарий, шляхта і ґенералїция.

Білград 18 вересня. Пашич налякавшись арештованя утїк до Австриї.

Льондон 18 вересня. Японцї побили дня 15 с. м. хіньску армію і взяли 30.000 Хінцїв в неволю.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1894, після львівск. год.

Відходять до

	Поспішний		Особовий			
Кракова	3 00	10·4·	5·26	11·11	7·31	—
Підволочиск	6 44	3 20	10·16	11·11	—	—
Підвол. Підзам	6·58	3·32	10·40	11·33	—	—
Черновець	6 51		10·51	3·31	11·06	—
Стрия			10·26	7·21	3.41	7·46
Белзця			9·56	7·21	—	—

Приходять з

Кракова	3 08	6·01	6·46	9·36	9·36	—
Підволочиск	2 48	10 06	6·21	9·46	—	—
Підвол. Підзам	2 34	9·..	9·21	5·55	—	—
Черновець	10 16	—	7 11	8.13	1·03	—
Стрия	—		9·23	9·10	12·46	2·38
Белзця	—		8·24	5·21	—	—

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

Час подаємо після годинника львівского він різнить ся о 35 мінут від середно-европейского (зелїзничого): коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 год. і 35 мін.

— І ти ще при розумі?

— Та же чоловік ще не знає ся на смерть, коли дрібку випе.

— Скажи же менї, мій малий — говорив Ціроне дальше — Карпена казав менї, що ти міг би менї може дати поясненє в однїй справі.

— Та за дармо?

— На, лови!

І Ціроне кинув єму пів пястра[10]), а Пескадор сховав єго зараз в кишени так зручно, як то роблять фахові чародії, в котрих руках гроші ніби десь в однїй хвили щезають.

— Отсе алє штука — сказав Ціроне.

— Та ще й яка штука — відповів Пескадор. Отже чого вам потреба?

— Чи ти знаєш Мальту добре?

— Чому би не знати? Знаю Мальту, Італію, Істрию, Дальмацию і Адрийске море — відповів Пескадор.

— Видко, що ти наїздив ся по сьвітї!

— Цїлий сьвіт з'їздив, але власним коштом.

— Я би тобі таки радив не їздити инакше, бо в противнім случаю буде правительство за подорож платити...

— То би мене за дорого коштувало — сказав Пескадор.

— Правду кажеш — відповів Ціроне урадований сим новим товаришем, з котрим можна собі бодай пobалакати.

— Ну, а відтак що? — підхопив Пескадор знову.

— А відтак от що: чи ти їздивши по сьвітї не чував де що коли про якогось доктора Антекірта?

Мимо своєї хитрости не був Поент Пескаде приготовлений на таке питане. Але всеж-таки умів на стілько запанувати над собою, щоби не дати по собі пізнати, що то питанє так єго несподівано заскочило.

Яким способом міг Ціроне довідати ся про доктора, звідки він знає навіть єго імя, коли він не був анї в Дубровнику під ту пору, коли там стояла в порті „Саварена", анї в Ля Валлетї, коли там задержав ся „Феррато"?

Своїм бистрим розумом зміркував він зараз, що перша єго відповідь, мусить станути єму в помочи на дальше, і длятого не довго отягав ся з відповідию.

— Доктор Антекірт? — відповів він. Ага, вже знаю!... Та же то по всїх краях над Середземним морем говорять о тім чоловіцї.

— А ти вже єго коли видїв?

— Ще анї разу.

— А чи не знаєш, хто то, так поправдї, той доктор?

— Кажуть, що великий бідачиско, не має більше нїчого, лиш кілька сот мілїонів — так бодай говорять — коли де іде, то бере у кожду кишеню свого одїня по одному мілїонови, а в тім одїню єсть що найменше шість кишень. То якийсь нещасливий, котрий немає що робити та лїчить людий, їздить собі то на своїм шопері, то на паровім яхтї, а на кожду із двайцяти і двох тисячів недуг, котрими обдароване людске племя, має при собі відповідний лїк.

З Поента Пескаде виліз при добрій нагодї знову давний клявн, і єго дотеп очаровував дуже Ціроне, а так само і Карпену, котрому аж таки хотїло ся сказати:

— Отсе добрий рекрут! Що, може нї?

(Дальше буде).

10) Пястер, турецка монета, около 10 кр.

За редакцию відповідає Адам Крехевецкий

ІНСЕРАТИ.

Велика Львівска Льотерия Виставова

Послідний місяць

Головні виграні

60.000 зр. 10.000 зр. 5.000 зр.

в готівці по потрученю лише 10%

Львівскі льоси виставові по 1 злр.

поручае

Ґольдштерн & Левенгерц, Самуелі і Ляндав.

Всі прибори

для аматорів і фахових фотографів

именно:

папір альбуміновий, целюидиновий, течі, шкла, хемікалия найдешевше купити можна впрост у заступників фабрик найбільших

ГАМЕЛЬ і ФАЙҐЕЛЬ

Львів, ул. Коперніка 21.

Загальна Вистава краева.

Бльоки і карти вступу поодинокі

по цінї бльоковій,

Катальоґи, Провідники

Льоси по 1 злр.

ВСІ ЧАСОПИСИ ЕВРОПЕЙСКІ

Бюро дневників і оголошень Л. ПЛЬОНА

улиця Кароля Людвика ч. 9 65

Кіоск на Виставі побіч брами головної.

Бюро оголошень і дневників

приймае

ОГОЛОШЕНЯ

до всїх дневників

по цїнах ориґінальних.

С. Спітцер у Відни

поручае

Товари камінні і шамотові.

Плити білі і кольорові. — Насади коминкові. Комплетні урядженя для стаєн і обор.

На жадане висилаемо катальоґи.

Заступники для Галичини і Буковини

Гамель і Файґель

у ЛЬВОВІ, улиця Коперніка число 21.

С. Кельсен у Відни

поручае

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненем. — Збірники на воду. — Комплетні урядженя купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для ГАЛИЧИНИ і БУКОВИНИ

Львів ГАМЕЛЬ і ФАЙГЕЛЬ Коперніка 21.

На жадане висилае ся катальоґи.

З друкарнї В. Ловиньского під зарядом В. І. Вебера.